

Motie: Gelijkwaardigheid als basis voor (aanvullend) zorgakkoord

De Algemene Ledenvergadering van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, in vergadering
bijeen op 29 november 2024

Constaterende dat:

- Rijk en gemeenten als medeoverheden samen aan de lat staan voor de benodigde transformatie van zorg naar gezondheid en aanpak daarnaartoe;
- Er vanuit het bestaande Integraal Zorg Akkoord (IZA) en Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en veelal ook daarvoor, in de regio's stevig is ingezet op passende zorg, regionale samenwerking, ketenaanpakken, gezond leven en preventie;
- Er door gemeenten serieus werk wordt gemaakt om hulp- en ondersteuningsvragen van inwoners op te vangen in het sociaal domein (versterking van veerkracht en weerbaarheid, inzet eigen netwerk, laagdrempelige algemene voorzieningen, welzijn op recept enz.),
- Het onduidelijk is of en hoe de relatie met het Gezond en Actief Leven wordt gelegd in de uitwerking van het aanvullende zorg en welzijnsakkoord;
- Er een blijvende onduidelijkheid is over de financiële positie van gemeenten en in hoeverre zij in staat worden gesteld om extra inzet te plegen op preventie en gezondheidsbevordering;
- De onduidelijkheid over structurele financiering een groot risico vormt voor de gemeenten en uitvoeringsorganisaties en leidt tot stagnering rondom goedkeuring van transformatieplannen en terughoudendheid om duurzaam te investeren in de uitvoering van de regioplannen die vanuit IZA zijn opgesteld.

Overwegende dat:

- De transformatie van zorg naar gezondheid op zowel landelijk, regionaal als lokaal niveau, een gezamenlijk opdrachtgeverschap vanuit rijk, gemeenten en ZN vraagt, met een gezamenlijke visie en passende kaders, taken en middelen voor de uitvoering;
- Er al sprake is van een zorginfarct, waarbij steeds meer zorg voor onze inwoners niet meer beschikbaar is, waarbij vooral kwetsbare inwoners onevenredig geraakt worden en de consequenties daarvan bij gemeenten terecht komen, bijvoorbeeld toename mensen onbegrepen gedrag, toename gezondheidsachterstanden en kansenongelijkheid, toename ziektes met impact voor Wmo, participatiewet en jeugdwet;
- Een gezamenlijke inhoudelijke agenda nodig is met ook oplossingen buiten de zorg en transformatieplannen die niet alleen vergezichten, maar ook acute problemen van hier en nu aanpakken (zie ook rapport van de WRR: Kiezen voor houdbare zorg. Mensen, middelen en maatschappelijk draagvlak)¹;
- De transformatie van zorg naar gezondheid met focus op gezond leven en preventie, een verschuiving van budgetten vraagt, aangezien de verschuiving voor hogere kosten voor gemeenten zorgt;
- Vanuit die gezamenlijke verantwoordelijkheid, de toetsing van transformatieplannen ook breder zal moeten, dan alleen zorgverzekeraar, maar ook een combinatie van partijen. We denken aan VWS, VNG en ZN.

Spreekt uit:

- Alleen dan toe te willen werken naar een nieuw zorgakkoord en daarmee verwante gezamenlijke regionale investeringsagenda's, onlosmakelijk samenhangend met het

¹ <https://www.wrr.nl/publicaties/rapporten/2021/09/15/kiezen-voor-houdbare-zorg>

regioplan, mits gemeenten gelijkwaardig partner zijn op inhoud, proces en financiën en er sprake is van substantiële structurele financiering van het sociaal domein.

Draagt het VNG-bestuur op:

- Alleen vanuit gelijkwaardig opdrachtgeverschap het juiste balansgesprek te voeren over ambities, kaders, taken en knaken;
- Alleen vanuit die gelijkwaardige positie met het Rijk afspraken te maken over een nieuw zorgakkoord en daarmee verwante gezamenlijke regionale investeringsagenda's, waarbij de volgende punten voorwaardelijk zijn:
 - Dat gemeenten als medeoverheid gelijkwaardig partner zijn op inhoud, proces en financiën;
 - Dat een gezamenlijke inhoudelijke agenda wordt opgesteld met ook oplossingen buiten de zorg en transformatieplannen die niet alleen vergezichten bevatten, maar ook tegemoet komen aan acute problemen van hier en nu;
 - Dat in lijn met de beweging van zorg naar gezondheid, structureel rond 2% verschuiving van zorgbudget naar sociaal domein plaatsvindt, t.b.v. versterking sociale basis en collectieve preventie²;
 - Dat toekenning en toetsing van domein overstijgende plannen en middelen rondom het zorgakkoord gezamenlijk (VWS, gemeenten en ZN) plaats vinden;
 - Dat voor de toetsing van passende kaders, taken en middelen gebruik wordt gemaakt van artikel 2 Financiële-Verhoudingswet en de uitvoerbaarheidstoets.
- Indien het (aanvullende) Zorgakkoord voldoet aan de inhoudelijke en financiële voorwaarden, zoals hierboven beschreven, deze ter besluitvorming voor te leggen op de ALV VNG 2025.

En gaat over tot de orde van de dag.

Apeldoorn, 5 november

College van burgemeester en wethouders, namens deze:

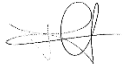
Ton Heerts (burgemeester)

Anja Prins (wethouder)

² Zie blz. 15, [propositie de waarde van het sociaal domein \(pdf\)](#)

Mede ondertekend namens:

- Het college van de gemeente Almere, wethouder Froukje de Jonge

- Het college van de gemeente Assen, wethouder Jan Broekema

- Het college van de gemeente Brummen, wethouder Ingrid Timmer

- Het college van de gemeente Doetinchem, wethouder Jorik Huizinga

- Het college van de gemeente Eemsdelta, wethouder David de Jong

- Het college van de gemeente Elburg, wethouder Anjo Simonse

- Het college van de gemeente Epe, wethouder Gert van den Berg

- Het college van de gemeente Ermelo, burgemeester Hans van Daalen

- Het college van de gemeente Gouda, wethouder Anna van Popering - Kalkman

- Het college van de gemeente Groningen, wethouder Manouska Molema

- Het college van de gemeente Harderwijk, wethouder Maarten Reckman

- Het college van de gemeente Heerde, wethouder William van Ommen

- Het college van de gemeente Heerlen, wethouder Arlette Vrusch

- Het college van de gemeente Krimpenerwaard, wethouder Irma Bultman

- Het college van de gemeente Lochem, wethouder Wendy Goodin

- Het college van de gemeente Midden- Groningen, wethouder Evert Offereins

- Het college van de gemeente Nunspeet, wethouder Jennifer Elskamp

- Het college van de gemeente Oldambt, burgemeester Cora-Yfke Sikkema

- Het college van de gemeente Oldebroek, wethouder Liesbeth Vos- van de Weg

- Het college van de gemeente Oude IJsselstreek, wethouder Marco Bennink

- Het college van de gemeente Putten, wethouder Jim van den Hoorn

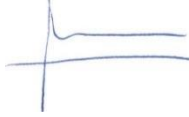
- Het college van de gemeente Stadskanaal, wethouder Marc Verschuren

- Het college van de gemeente Roosendaal, wethouder René van Ginderen

- Het college van de gemeente Sittard-Geleen, wethouder Ivo Tillie

- Het college van de gemeente Zaanstad, wethouder Harrie van der Laan

- Het college van de gemeente Zwolle, wethouder Michiel van Willigen

A handwritten signature in blue ink, consisting of a vertical line on the left and a horizontal line on the right, with a small loop at the top of the vertical line.

Gemeenten die na de formele indiening van de motie, kenbaar hebben gemaakt om de motie mede te ondersteunen, zullen bij de toelichting van de motie genoemd worden.